

Державний історико-культурний заповідник "Батьківщина Тараса Шевченка"

Попередники великого поета в українській літературі в своїх творах критикували окремі явища тогочасного життя, як-от: знущення поміщиків з селян, хабарництво чиновників. Шевченко ж виступив як грізний суддя і викривач усього самодержавно-кріпосницького ладу, як непримиренний ворог поміщиків і царизму. У його творах змальований новий позитивний герой – борець проти самодержавно-поміщицького ладу, борець за щастя народу.

Творчість великого народного поета внесла в нашу літературу незнане багатство тем і жанрів, прилучила її до кращих досягнень світової літератури. Шляхом Шевченка пішли найвидатніші передові українські письменники свого часу – Марко Вовчок, Панас Мирний, Іван Франко, Павло Грабовський, Леся Українка та ін.

Музей "Кобзаря" Т.Г.Шевченка у Черкасах
Національний музей Тараса Шевченка у м.Київ

В залах музея

Шевченко відіграв важливу історичну роль у розвитку української літературної мови. Він установив ту структуру української літературної мови, яка збереглась у всьому істотному як основа сучасної мови, тобто розвинув і утвердив певний склад словника і граматичний лад української мови, які стали нормою і зразком для письменників, преси, театру тощо.

Норми української літературної мови, створені на народній основі, дала поезія Шевченка. Основні мовні джерела великий народний поет черпав із скарбів фольклору і живої розмовної мови. Він відібрав від загальнонародної мови все найбільш істотне і яскраве і розкрив у своїй творчості багатство, гнучкість, красу і милозвучність українського слова.

Царизм репресіями прагнув зупинити лавину народної шани й любові до великого сина України, а вийшло навпаки. З 1918 року вшанування пам'яті великого Кобзаря 9 березня стало в нашій країні щорічним і всенародним.

Відкрито пам'ятники поетові в Києві, Каневі, Харкові та в інших містах України, могили великого Тараса оголошено заповідником, ім'я Шевченка присвоєно Київському університетові, театру опери та балету; масовими тиражами видаються його твори, відкрито Державний музей Т.Г.Шевченка, його ім'я присвоєно навчальним закладам і науковим установам, вулицям, бульварам, площам, пароплавам.

Починаючи з 1962 року, щорічно присуджуються Державні премії України імені Т.Г.Шевченка в галузі літератури і мистецтва. За цей час почесного звання шевченківського лауреата удостоєні П.Тичина, О.Гончар, П.Загребельний, В.Сосюра, М.Бажан, Г.Тютюнник, Ю.Збанацький, П.Майборода, С.Людкевич, О.Кульчицька, А.Малишко, В.Касіян, І.Драч, Л.Новиченко, Д.Павличко, М.Вінграновський, В.Стус, Б.Антоненко-Давидович, М.Жулинський, Р.Лубківський та інші митці. За рішенням ЮНЕСКО, ювілеї Т.Г.Шевченка відзначалися в усіх державах світу, в багатьох із них вийшли переклади "Кобзаря".

Пам'ятники Т.Г.Шевченку у Києві

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Каневі

Кожний, хто глибоко вивчає творчість великого сина України, неминуче переконується, що має вона світове значення. Ось кілька висловлювань з цього приводу:

"Завдяки Шевченкові скарби української душі повною річкою влилися в загальний потік людської культури" (Луначарський);

"Тарас Шевченко не має собі рівних у світовій літературі" (Курелла, Німеччина);

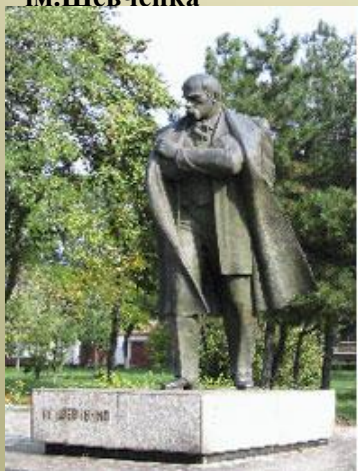
"Його геній розрісся, як дерево, простягнувши крону над віками" (Камілар, Румунія);

"Поки б'ються серця людей, звучатиме і голос Шевченка" (Хікмет, Туреччина);

"Він був найбільш народним поетом з усіх великих поетів світу. Поезія Шевченка була явищем єдиним і неповторним. Немає для неї відповідника в світовій літературі" (Якубець, Польща).

Київський національний університет ім.Т.Шевченка Київська національна опера ім.Шевченка

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у
Миколаєві Пам'ятник
Т.Г.Шевченку у
Дніпропетровську

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Харкові

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Чернігові

Інколи справедливо зауважують, що революційно-демократичних письменників у ХІХ ст. було не так уже й мало, проте жоден з них не піднявся до таких вершин шани і любові народу, як Шевченко. У своїх творах він випромінював на скривджених всю силу великої любові, цілий океан ніжності, а трагедію сироти чи вдови підносив до рівня світової трагедії. "Кобзар" знаменував собою демократизацію світової літератури, бо з його сторінок чи не вперше заговорили цілі соціальні материки, які залишалися невідомими для елітарної культури – і це було одкровенням.

**Пам'ятник Т.Г.Шевченку у с.Зубрі (Львівська обл.)
Пам'ятник Т.Г.Шевченку у м.Хуст**

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у м.Рівне Пам'ятник
Т.Г.Шевченку у м.Хмельницькому

Парк культури та відпочинку імені Т.Г.Шевченка у Рівному

Не дивно, що твори Кобзаря перекладені всіма слов'янськими мовами, а також грузинською, вірменською, казахською, узбецькою, німецькою, англійською французькою, датською, новогрецькою, іспанською, хінді, японською, в'єтнамською, корейською, румунською, італійською, угорською, малайською, бенгальською та багатьма іншими мовами. Про все більшу світову славу великого Кобзаря свідчать пам'ятники, встановлені в різних країнах світу: у Палермо (Канада), Бухаресті, Вашингтоні, Нью-Йорку, Парижі тощо.

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Тбілісі

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Москві Пам'ятник
Т.Г.Шевченку у м.Слуцьк (Білорусія)

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Парижі

Творчість Шевченка постає чи не найвидатнішим всеєвропейським і світовим явищем, бо досі, як слушно зауважив Вадим Скуратівський, "вікове горе має, по суті, не мало своїх літературних уст, не висловлювалося ними, не прорізалось своїм художнім голосом". Були окремі літературні спроби, але настільки неспівимі й наслідувальні стосовно панівної культури, що ставали панською іграшкою, а не грандіозним мистецьким явищем і національно-соціальним викликом, яким була творчість великого Кобзаря. Саме Шевченко вперше в історії порушив тисячолітню німоту соціальних низів. Тому "Кобзар" і має планетарне значення, саме українським словом вперше заговорили невідомі досі для елітарної культури світи, речником яких став українець, він своєю творчістю демократизував європейську та світову літературу. Шевченко – явище унікальне. Його немає з ким порівняти у письменстві інших народів. Не тому, що він кращий за інших. Йдеться про особливий генотип культури нашої країни.

Пам'ятник Т.Г.Шевченку у Вашингтоні Пам'ятник
Т.Г.Шевченку у Буенос-Айресі (Аргентина)

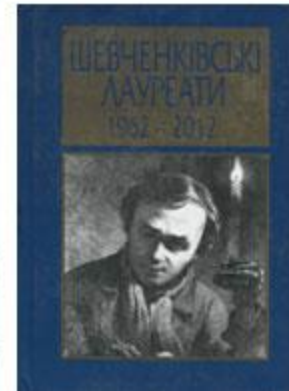
Тарас... Просторо в цьому імені. В ньому вся історія наша і все буття. Уявити себе без Шевченка – все одно, що без неба над головою. Він – вершинна парость родового дерева нашої нації, виразник і хранитель народного духу. Навіть плоть його вознесена на вершину. Іншої такої могили на Україні нема, нема такої могили на всій планеті. Вона – немов козацька вежа, де при наближенні небезпеки запалювали сторожовий вогонь. Вогонь на сторожовій вежі Шевченка не згасає ніколи. Шевченко універсальний. Кажемо: Тарас – і чи є такий українець, який би не знав, про кого йдеться. Шевченко для свідомості українців – не просто література. Він – наш всесвіт. Явище Шевченка – виправдання України перед людством, підтвердження нашої національної повноцінності. Слово, яке не співвідноситься з його Словом, – нічого не варте. До Шевченка треба доростати всім життям.

Площа Тараса Шевченка у Вінниці

Пам'ятник Кобзареві на проспекті Цементників селища Новоздолбунів

Національний музей Тараса Шевченка: [Альбом]. – К.: Мистецтво, 2002. – 224 с.
Шевченківські лауреати, 1962 – 2012: Енциклопедичний словник. – К.: Криниця, 2012. – 864с.: портр.

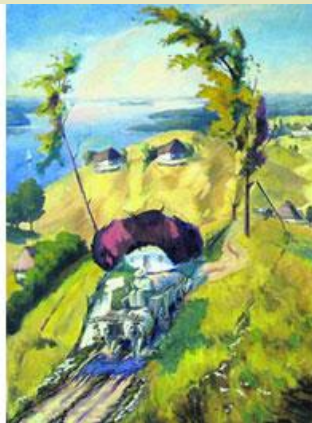
Пропонований довідник – 3-тє, доповнене (перше вийшло 2001, друге – 2007) видання знайомить читачів із лауреатами Національної премії імені Тараса Шевченка за 1962-2012 роки.

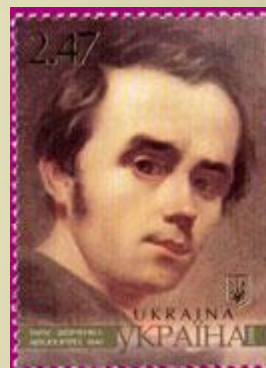
У статтях довідника подано короткі біографічні відомості, висвітлено основні віхи творчої діяльності лауреатів. До багатьох статей додається бібліографія про творчість митців. Книгу проілюстровано фотопортретами Шевченківських лауреатів, яких нині є 623 персоналії та 8 колективів.

Автор-упорядник, відомий енциклопедист М.Г.Лабінський, та видавництво "Криниця" створили оригінальну довідкову працю, показали здобутки митців-лауреатів, їхній внесок в історію вітчизняної культури.

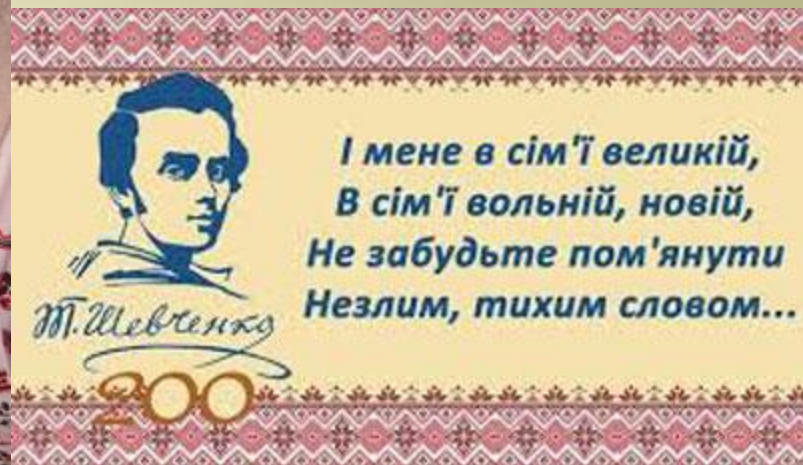
Національна премія України імені Тараса Шевченка – найвища відзнака за твори літератури та мистецтва в незалежній Україні. Освячена іменем Великого Кобзаря, ця творча нагорода має високий авторитет в Україні і в усьому світі.

Яцюк В. Шевченківська листівка як пам'ятка історії та культури 1890-1940. – К.: Криниця, 2004. – 488 с., іл. – текст укр. та англ.

Тарасе! Вільна Україна
Тобі доземний віддає уклін.
Ніколи не забуде свого
сина,
Її ввелична постать
Через сотні літ.
Юлія Шимкуте

Детская библиотека г.Вилково